

Bruselj, 17. november 2023
(OR. en)

15524/23

COH 87

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Zaključek programskega obdobja 2014–2020 = izmenjava mnenj

Ministri in ministrice, pristojni za kohezijsko politiko, naj 30. novembra na seji Sveta za splošne zadeve (kohezijska politika) na podlagi dokumenta predsedstva iz priloge k temu dopisu razpravljajo o instrumentih, ki bi jih bilo mogoče razviti, da se zagotoviti kar največje črpanje sredstev kohezijske politike glede na skorajšnji zaključek obdobja 2014–2020.

Informativni dokument
za sejo Sveta za splošne zadeve (kohezijska politika)
„Zaključek programskega obdobja 2014–2020“

Trenutno smo v zaključni fazi postopka zaključevanja za obdobje 2014–2020, pri čemer je končni datum za upravičenost izdatkov 31. december 2023, za predložitev končnega obrazca za potrjevanje in prijavo izdatkov pa 30. junij 2024. Po podatkih Evropske komisije **je stopnja izvajanja za EU-27 kot celoto 31. oktobra 2023 znašala 84 %, kar vključuje zgolj izdatke, ki so jih države članice že prijavile** (ne pa tudi izdatkov, ki so jih dejansko imele in preverile).

Zaradi **pomena črpanja vseh sredstev, ki so bila dodeljena** državam članicam za izvrševanje evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI, med njimi so Evropski sklad za regionalni razvoj – ESRR, Evropski socialni sklad – ESS, pobuda za zaposlovanje mladih, Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo – ESPR ter Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja – EKSRP), je treba ob upoštevanju vpliva teh sredstev na prvotni cilj, zapisan v Pogodbah v zvezi z doseganjem uravnoteženega in skladnega razvoja v EU, **sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi postopek zaključevanja potekal ob upoštevanju najvišjih jamstev kakovosti**, zlasti pri analizi pomembnih zunanjih učinkov, ki so nastali v programskem obdobju 2014–2020.

V tem kontekstu so dogodki, kot sta **pandemija COVID-19 in vojna v Ukrajini, močno vplivali na to, kako hitro so se evropski skladi izvajali v vseh državah članicah**, glede na kompleksnost in časovnico glavnih naložbenih projektov, ki se financirajo iz skladov ESI. Poleg tega je bilo pri **zagonu pobude REACT-EU**, ki je posebej namenjena zagotavljanju dodatnih sredstev in ustreznega okvira za izravnavanje posledic teh dogodkov na evropsko gospodarstvo, določeno **krajše obdobje za izvajanje**.

V zvezi s tem je bilo uvedenih več nadaljnjih zakonodajnih sprememb za blažitev socialnih in gospodarskih posledic teh kriz. Te spremembe so vključevale več določb v zvezi s predhodnim financiranjem, sofinanciranjem, razširjeno upravičenostjo ali večjo prožnostjo, ki so bile posebej namenjene lažjemu izvajanju skladov.

Zato smo v položaju, v katerem bi bilo priporočljivo **dodatno izboljšati pravila za upravljanje evropskih skladov, zlasti s podaljšanjem roka za predložitev zadnjega zahtevka za vmesno plačilo (tj. obdobje potrjevanja v državah članicah)**. To bi dejansko **izboljšalo upravljanje in prispevalo k povečanju črpanja sredstev iz skladov ESI**, saj bi bilo na voljo več časa za zaključek programskega obdobja.

Nazadnje je treba opozoriti, da je dejstvo, da je izvajanje skladov ESI v veliki meri skoncentrirano v zadnjem delu programskega obdobja, realnost, ki se je že zgodila v različnih programskih obdobjih. To med drugim kaže na potrebo po večji prožnosti v postopkih upravljanja evropske kohezijske politike.

V zvezi s tem bi radi na tej seji Sveta za splošne zadeve (kohezijska politika) razmislili o naslednjem:

Katere instrumente bi lahko glede na opisane dogodke razvili, da se zagotovi kar največje črpanje sredstev kohezijske politike glede na skorajšnji zaključek obdobja 2014–2020?
